Algemeen Overzicht AntiLimbo Enquête

Vergelijkende Samenvatting
Landen: Letland, Zweden, België
Doelgroep: Oekraïense jongeren (vluchtelingen/nieuwkomers)
Methode: Nationale enquêtes + interviews met jeugdwerkers
Hoofdthema's: Integratie, emotioneel welzijn, onderwijs, vriendschappen, interesses, gamegedrag, culturele identiteit

1. Taalgebruik en Communicatie

- **Letland**: Jongeren spreken onderling meestal Oekraïens of Russisch; met locals vaak Russisch of Engels. Aanvankelijk weerstand tegen het leren van Lets, vooral door onzekerheid over verblijf. Oudere jongeren starten nu met Lets voor studie of werk.
- **Zweden**: Oekraïens is dominant. Zweeds wordt op school gebruikt maar niet sociaal. Engels wordt vaker gebruikt dan in andere landen.
- **België**: De meesten spreken Oekraïens. Enige integratie via school, maar Belgische talen (Frans/Nederlands) blijven moeilijk. Taal blijft een barrière voor diepere integratie.

Algemene trend: Oekraïens blijft de taal van comfort. De lokale taal wordt vaak als praktisch beschouwd, niet als emotioneel verbonden.

2. Integratie en Gevoel van Erbij Horen

- **Letland**: Jongeren voelen zich "tussenin" — actief in het dagelijks leven, maar mentaal nog sterk verbonden met Oekraïne.
- **Zweden**: Geleidelijke aanpassing. Jongeren waarderen veiligheid en ondersteunende structuren.
- **België**: Emotionele afstand blijft. Veel jongeren voelen zich neutraal, ondanks school- en vrijetijdsdeelname.

Algemene trend: Emotionele integratie loopt achter op fysieke aanwezigheid. De meeste jongeren voelen zich nog steeds in overgang.

3. Vriendschappen en Sociale Kringen

- **Letland**: Vriendschappen zijn gemengd – lokale, Oekraïense en online contacten. Sterke emotionele banden met vrienden in Oekraïne.
- **Zweden**: Vriendengroepen vaak binnen migrantengemeenschappen. Weinig contact met Zweedse jongeren vanwege taal en cultuur.
- **België**: Hybride vriendschappen – vooral Oekraïense vrienden, daarna online contacten. Lokale vriendschappen groeien traag.

Algemene trend: Jongeren onderhouden gemengde sociale netwerken, met sterke nadruk op bestaande of digitale relaties.

4. Interesses en Activiteiten

- **Letland**: Muziek, reizen, sport en kunst zijn populair. Vooral excursies en fysieke activiteiten.
- **Zweden**: Creativiteit, digitale games en interactieve activiteiten domineren. Jongeren waarderen leren en zelfexpressie.
- **België**: Sport, gamen, muziek en creatieve hobby's zijn veel genoemd. Ook natuur en kunst komen aan bod.

Algemene trend: Jongeren houden van creatieve, actieve en sociale formats. Muziek, games en sport zijn universeel geliefd.

5. Gamegedrag en Voorkeuren

- **Letland**: 45% gamet dagelijks. Populair zijn verhalende, simulatie- en strategiespellen. Gaming is emotioneel belangrijk.
- **Zweden**: Games zijn een sociaal hulpmiddel. Verhalende, avontuurlijke en puzzelspellen zijn favoriet.
- **België**: Veel jongeren gamen dagelijks. Sociale, verhaalgedreven en strategische games zijn geliefd.

Algemene trend: Gaming is een manier van coping en verbinding, vooral bij jongeren onder 18. Ze verkiezen games met verhaal, emotie en sociale interactie.

6. Emotioneel Welzijn en Motivatie

- **Letland**: Motivatie komt van familie en vrienden. Sommige jongeren, vooral oudere, worstelen met emoties.
- **Zweden**: Jongeren zijn veerkrachtig maar dragen emotionele last. Stabiliteit en toekomstperspectief helpen.
- **België**: Familie is de belangrijkste motivator, gevolgd door vrienden. Enkele jongeren tonen vermoeidheid of emotionele afstand.

Algemene trend: Emotionele steun komt uit nauwe relaties. Scholen en routines zijn ook cruciaal.

7. Culturele Identiteit en Perceptie

In alle landen benadrukken Oekraïense jongeren:

- Trots op hun afkomst
- De wens om als Oekraïens gezien te worden, niet als Russisch
- Waardering voor rust, veiligheid en natuur in gastlanden
- Frustratie over taalbarrières en culturele stereotypen

8. Toekomstperspectief

- **Letland & België**: Velen dromen van terugkeer naar Oekraïne, maar voelen zich verdeeld. Toekomst blijft onzeker.
- **Zweden**: Meer jongeren zijn bereid om te blijven en toekomstplannen te maken.

Algemene trend: Hoop op terugkeer gaat samen met aanvaarding van realiteit. Zweden toont iets meer langetermijnintegratie.

9. Inzichten van Jeugdwerkers (alle landen)

- Jongeren zijn nieuwsgierig, gemotiveerd maar emotioneel complex
- Integratie werkt best via:
    - Groepsactiviteiten
    - Flexibele, inclusieve formats
    - Veilige emotionele ruimtes
- Er is nood aan interactieve, informele en cultureel gevoelige benaderingen, vooral in digitale of speelse vormen

Gevolgen voor het ontwerp van het AntiLimbo-spel

In alle landen willen Oekraïense jongeren games die:

- Verhaal, emotie en keuzevrijheid bieden
- Groepsinteractie en samenwerking mogelijk maken
- Echt leven, culturele uitwisseling en identiteitsverkenning weerspiegelen
- Geen rigide kennistests zijn — maar creativiteit, emotionele verbinding en sociale betrokkenheid ondersteunen

- **Deze enquête maakte deel uit van het AntiLimbo-project. Het KA2 Small-Scale Partnership-project "AntiLimbo" wordt uitgevoerd door Grem, Letland in samenwerking met MoreMosaic, Zweden en Bessonova Outdoor Immersion School, België binnen het Erasmus+ programma. Het project heeft als doel het gevoel van verbondenheid te versterken bij jonge Oekraïense vluchtelingen in België, Letland en Zweden, door hen te verbinden met de Europese Unie en haar cultureel erfgoed. Via gamificatie en digitale tools willen we het bewustzijn over de Europese cultuurgeschiedenis en -waarden vergroten, en een dieper gevoel van identiteit bevorderen in hun nieuwe omgeving en binnen de Europese samenleving.**
  Projectreferentie: 2024-3-LV02-KA210-YOU-000269071.
  Jongeren onder de 18 vulden de enquête in met toestemming en onder begeleiding van hun leerkrachten of jeugdwerkers.

- **Disclaimer: De meningen en standpunten die worden geuit, zijn uitsluitend die van de auteur(s) en weerspiegelen niet noodzakelijk de mening van de Europese Unie of het Europees Uitvoerend Agentschap voor Onderwijs en Cultuur (EACEA). Noch de Europese Unie, noch EACEA kan verantwoordelijk worden gehouden. Gefinancierd door de Europese Unie.**